

ОСНОВИ КЛИНИЧКЕ ПРАКСЕ II

Укупан број часова: 40

Облици наставе: вежбе

ОСНОВИ КЛИНИЧКЕ ПРАКСЕ I (прва година)	Укупан број часова	Вежбе
Принципи асепсе и антисепсе. Антисептични раствори. Припрема коже пацијената за различите врсте интервенција.	3	3
Хирушко прање руку. Третман хирушке некомплицоване и компликоване ране.	3	3
Рад са хирушким инструментима.	3	3
Стерилизација инструмената, завојног материјала и хирушког веша. Примена стерилних хирушких рукавица.	3	3
Припрема пацијента за инвазивну дијагностику и хирушку интервенцију.	3	3
Пласирање хирушког шава. Хирушко везивање конца.	6	6
Упознавање са начинима превенције дисајних компликација.	3	3
Назогастрична сонда, исхрана пацијента. Гастростома.	3	3
Пласирање уринарног катетера испирање мокраћне бешике.	3	3
Пласирање интравенске брауниле, давање интравенских лекова и инфузија.	3	3
Пласирање централног венског катетера.	3	3
Лумбална пункција, субокципитална пункција, плеурална пункција, перитонеална пункција, пункција мокраћне бешике, начин извођења, индикације.	4	4

1. Принципи асепсе и антисепсе. Упознавање са различитим антисептичним растворима и њиховом правилном употребом. Припрема коже пацијента за различите врсте интервенција

Часови наставе: 3

Облици наставе: вежбе

Циљ: Студенти се упознају са основним принципима асепсе и антисепсе у одељенским условима, начинима чувања стерилног завојног материјала, његовим коришћењем на одељењу. Упознају се са начинима чувања и коришћења стерилних инструмената на одељању, као и начинима њихове стерилизације.

Студент учи примену различитих антисептичних раствора, као и начине припреме коже болесника за одређене инвазивне интервенције и операције.

Исход: Студент зна основне принципе асепсе и антисепсе који се примењују у одељенским условима. Зна како се користи стерилан материјал за преврћање на болесничком одељењу, као и инструментаријум. Студент уме да припреми инструментаријум за стерилизацију.

Студент зна која се антисептична средства употребљавају свакодневно за преврћање хирушких рана, уме да припреми кожу пацијента за одређене инвазивне интервенције (бријање одређених делова тела, чишћење коже).

Настава

Ц. Вежбе	Часови
Принципи асепсе и антисепсе на болесничком одељењу. Упознавање са различитим антисептичним растворима и њиховом правилном употребом. Припрема коже пацијента за различите врсте интервенција.	3

2. Хирушко прање руку, преврћање постоперативне ране, заштита ране од инфекције, коришћење завоја, као и различитих врста фластера. Третман компликованих рана.

Часови наставе: 2

Облици наставе: вежбе

Циљ: Студент се упознаје са начинима преврћања и одржавања чистоће хирушке ране, са начинима спречавања секундарне инфекције као и начинима преврћања и лечења компликованих постоперативних рана које зарастају пер секундам. Студент се учи о начинима коришћења различитих врста завоја и фластера. Студент се упознаје са правилним начином ординирања антибиотика код компликованих рана.

Студент се упознаје са начином хирушког прања руку различитим средствима, као и начинима хирушког чишћења оперативног поља.

Исход: Студент зна на преврће хирушку рану и зна принципе преврћања и третмана инфициране ране. Студент уме на хирушки исправно опере руке и припреми оперативно поље за рад. Студент зна како да протумачи антибиограм.

Настава

Ц. Вежбе	Часови
Хирушко прање руку, преврћање постоперативне ране, заштита ране од инфекције, коришћење завоја, као и различитих врста фластера. Третман инфициране ране. Узимање брисева, тумачење антибиограма.	3

3. Рад са хирушким инструментима, правилно руковање пеанима, хирушким пинцетама, иглодржачима, додавање стерилног завојног материјала.

Часови наставе: 2

Облици наставе: вежбе

Циљ: Студент се упознаје са основним хирушким инструментима, пеанима, хирушким и анатомским пинцетама, иглодржачима, шавним материјалом. Учи како да држи, отвара и затвара наведене инструменте, како да одржи њихову стерилност приликом употребе. Студент учи како правилно да рукује стерилним завојним материјалом и како да га додаје.

Исход: Студент зна како да користи хирушке инструменте, како да правилно рукује са њима и како да помаже при превијању болесника.

Настава

Ц. Вежбе	Часови
Рад са хирушким инструментима, правилно руковање пеанима, хирушким пинцетама, иглодржачима, додавање стерилног завојног материјала.	3

4. Начини стерилизације инструмената, завојног материјала и хирушког веша. Начини навлачења хирушких рукавица.

Часови наставе: 2

Облици наставе: вежбе

Циљ: Студент се упознаје са начинима централне стерилизације инструмената, завојног материјала и хирушког веша. Учи начин припреме за стерилизацију. Студент учи начине правилног навлачења хирушких стерилних рукавица. Студент се упознаје са правилним начином облачења хирушке екипе у операционој Сали.

Исход: Студент зна да наведе начине и услове стерилизације хирушких инструмената и веша. Уме правилно да навуче хирушке рукавице, тако да сачува њихову стерилност. Студент зна како правилно да се обуче у операционој сали и да при томе сачува стерилност.

Настава

Ц. Вежбе	Часови
Начини стерилизације инструмената, завојног материјала и хирушког веша. Начини навлачења хирушких рукавица. Облачење хирушке екипе у операционој Сали.	3

5. Припрема пацијента за инвазивну дијагностику и хирушку интервенцију. Значај биохемијских анализа крви, функције дисајних путева и кардиоваскуларног система. Значај пратећих болести. Процена пацијента.

Часови наставе: 2

Облици наставе: вежбе

Циљ: Студент се учи основним принципима припреме пацијената за различите инвазивне дијагностичке и хирушке интервенције, као и основној обради пацијената за исте. Учи значај провере биохемијских анализа крви, функције кардиоваскуларног и респираторног

система, као и процене исправности функције бубрега. Студент учи и значај хроничних болести у припреми болесника за инвазивне интервенције. Студент учи процену стања пацијента и ризике за извођење одређене интервенције.

Исход: Студент зна које су основне анализе неопходне за припрему пацијената за инвазивне дијагностичке и хирушке процедуре.

Настава

Ц. Вежбе	Часови
Припрема пацијената за инвазивну дијагностику и хирушку интервенцију. Значај биохемијских анализа крви, функције дисајних путева и кардиоваскуларног система. Значај претећих болести. Процена пацијента.	3

6. Пласирање хирушког шава. Хирушко везивање конца.

Часови наставе: 6

Облици наставе: вежбе

Циљ: Студент се учи како да направи хирушки шав на хирушким компресама обичним концима, уз коришћење стерилних рукавица, као и без истих. Учи основна два шава – обичан и повратни и како да га пласира. Студент учи начине хирушког везивања конца, обично и двоструко, слободно и под тензијом.

Студент се упознаје са основним врстама хирушког конца.

Исход: Студент зна да пласира хирушки шав, обичан и повратни.

Студент уме да исправи на хирушки начин веже конач, обично и двоструко.

Настава

Ц. Вежбе	Часови
Пласирање хирушког шава (обичног и повратног) на компресама обичним и атрауматским концима, уз коришћење стерилних рукавица. Хирушко везивање конца, обично и двоструко, под тензијом.	6

7. Упознавање са начинима превенције дисајних компликација (пласирање airway-а ендотрахеалног тубуса и трахеотомија)

Часови наставе: 2

Облици наставе: вежбе

Циљ: Студент се упознаје са начинима спречавања хиповентилације код пацијената, са начинима пласирања airway-а, ендотрахеалног тубуса и индикацијама за трахеотомију. Студент се учи како да постави маску са кисеоником, учи начине одржавања трахеобронхијалног стабла у условима када је пацијент интубиран.

Исход: Студент зна да постави airway код пацијента са поремећеним стањем свести, зна принципе пласирања ендотрахеалног тубуса и индикације за трахеотомију. Студент уме да аспирира пацијента који има пласиран ендотрахеални тубус.

Настава

Ц. Вежбе	Часови
Упознавање са начинима превенције дисајних компликација код пацијената са поремећеним дисањем (пласирање маске за кисеоник, airway-a, ендотрахеалног тубуса и каниле код трахеотомисаног пацијента). Аспирација и одржавање проходности трахеобронхијалног стабла.	3

8. Пласирање назогастричне сонде. Преглед желудачног садржаја, исхрана пацијената преко сонде. Гастростома, индикације, исхрана болесника.

Часови наставе: 2

Облици наставе: вежбе

Циљ: Студент се упознаје са начином пласирања назогастричне сонде код пацијената са очуваним и поремећеним стањем свести. Студент учи како да препозна нормалан и патолошки садржај желудца који се дренира, учи како се обавља исхрана пацијената кроз назогастричну сонду. Студент се упознаје са индикацијама за гастростому и начинима исхране пацијената преко листе.

Исход: Студент зна како се пласира назогастрична сонда, уме да даје храну пацијенту преко исте. Студент зна зашто се пацијенту пласира гастростома и како се пацијент може хранити кроз њу.

Настава

Ц. Вежбе	Часови
Пласирање назогастричне сонде. Преглед желудачног садржаја, исхрана пацијента преко сонде. Гастростома, индикације, исхрана болесника.	3

9. Пласирање уринарног катетера код мушкараца и код жена, испирање мокраћне бешике

Часови наставе: 4

Облици наставе: вежбе

Циљ: Студент учи како да пласира уринарни катетер код мушкараца и жена уз обавезно очување стерилности врха катетера. Студент се упознаје са могућим компликацијама као и начинима контроле проходности уринарног катетера. Упознаје се са разлозима и начинима испирања мокраћне бешике.

Исход: Студент зна како се пласира уринарни катетер код мушкараца и жена и како се контролише његова проходност. Студент уме да испере мокраћну бешику код пацијената са пласираним уринарним катетером.

Настава

Ц. Вежбе	Часови
Пласирање уринарног катетера код мушкараца и код жена, испирање мокраћне бешике. Контрола проходности катетера.	3

10. Пласирање интравенске брауниле, давање интравенских лекова и инфузија уз претходну припрему

Часови наставе: 2

Облици наставе: вежбе

Циљ: Студент се учи како да пласира интравенску ињекцију и браунилу и како исправно да да лекове за интравенску употребу и инфузије. Обновља знање стечено из прве године давања поткожних интрадермалних и интрамускуларних ињекција.

Исход: Студент уме да пласира интравенску ињекцију и да правилно да интравенске лекове.

Настава

Ц. Вежбе	Часови
Пласирање интравенске брауниле, давање интравенских лекова и инфузија уз претходну припрему. Давање интрадермалних, субкутаних и интрамускуларних ињекција.	3

11. Пласирање централног венског катетера, пункцијом унутрашње југуларне вене, вене субклавије и вене феморалис.

Часови наставе: 3

Облици наставе: вежбе

Циљ: Студент се упознаје са начинима и индикацијама за пласирање централног венског катетера. Присуствује пласирању истих кроз различите венске судове – унутрашњу југуларну вену, вену субклавију, феморалну вену и кубиталну вену.

Исход: Студент зна индикације и начине пласирања централног венског катетера.

Настава

Ц. Вежбе	Часови
Пласирање централног венског катетера, пункцијом унутрашње југуларне вене, вене субклавије и вене феморалис, вене кубиталис.	3

12. Лумбална пункција, плеурална пункција, абдоминална пункција, пункција мокраћне бешике, начин извођења, индикације.

Часови наставе: 4

Облици наставе: вежбе

Циљ: Студент присуствује лумбалној пункцији, учи у ком положају пацијента се и кад може извршити лумбална пункција и на какве се анализе може послати ликвор. Упознаје се са могућностима субокципиталне пункције. Студент учи када и у којим просторима торакса се врши пункција плеуре, упознаје се са индикацијама и начином извођења абдоминалне пункције у дијагностичком и терапијском поступку. Студент се учи са могућностима и индикацијама за пункцију мокраћне бешике.

Исход: Студент зна индикације за извођење лумбалне пункције, уме да намести пацијента за исту и да га припреми. Студент зна индикације и врсте плеуралне пункције уме да намести пацијента и да га припреми за извођење исте. Студент зна које су индикације у дијагностичком и терапијском смислу за абдоминалну пункцију, зна да намести пацијента и да га припреми. Студент зна индикације за пункцију мокраћне бешике, уме да намести пацијента за исту и да га припреми.

Настава

Ц. Вежбе	Часови
Лумбална пункција, субокципитална пункција, плеурална пункција, абдоминална пункција, пункција мокраћне бешике, начин извођења, индикације.	4

УКУПНЕ ВЕШТИНЕ

1. Студент мора имати теоретско знање о наведеној вештини (принципи, начин извођења, индикације и контраиндикације за извођење вештине, компликације)
2. Студент мора видети како се одређена вештина изводи
3. Студент изводи вештину под надзором предавача
4. Студент рутински изводи наведену вештину

ВЕШТИНА	1	2	3	4
Припрема коже пацијента за различите дијагностичке инвазивне и хирушке процедуре			+	
Употреба антисептичних раствора				+
Употреба стерилног завојног материјала				+
Превијање хирушке ране			+	
Превијање компликоване ране			+	
Хирушко прање руку				+
Употреба пеана				+
Употреба хирушких пинцета				+
Употреба анатомске пинцете				+
Употреба иглодржача				+
Стерилизација хирушких инструмената		+		
Стерилизација завојног материјала и хирушког веша		+		
Навлачење и употреба хирушких стерилних рукавица				+
Припрема пацијената за хирушку интервенцију		+		
Обичан хирушки шав				+
Повратни хирушки шав			+	
Обичан хирушки чвор				+
Двоструки хирушки чвор			+	
Стављање маске за кисеоник				+
Стављање аиgway-а код отежаног дисања				+
Пласирање ендотрахеалног тубуса		+		
Замена каниле код трахеотомисаног пацијента			+	
Постављање назогастичне сонде		+		
Исхрана пацијената преко НГ сонде			+	
Пласирање уринарног катетера код мушкараца			+	
Пласирање уринарног катетера код жене			+	
Испирање бешике			+	
Контрола проходности уринарног катетера				+
Пласирање интравенске брауниле			+	
Давање интравенских лекова и ињекција			+	
Пласирање централног венског катетера		+		

Лумбална пункција		+		
Намештање и припрема пацијената за лумбалну пункцију			+	
Плеурална пункција		+		
Намештање и припрема пацијената за плеуралну пункцију			+	
Абдоминална пункција		+		
Намештање и припрема пацијената за абдоминалну пункцију			+	
Пункција мокраћне бешике	+			
Намештање и припрема пацијената за пункцију мокраћне бешике			+	

Провера знања

Провера знања се врши оцењивањем активности и показаног знања на вежбама. Како студент савладава поједине вештине надлежни наставник или сарадник у настави му уписује знак „+“ у картон наставе. На крају наставе асистент или сарадник који је водио вежбе потписује картон. Студен након тога пријављује коликвијум.

Колоквијум се може полагати одмах након завршетка наставе према договору са одговорним наставником код једног или више наставника наставне базе у којој је студент вежбао ОСНОВЕ КЛИНИЧКЕ ПРАКСЕ II.

Пре завршетка наставе надлежни наставник је дужан да на огласној табли објави имена наставника који ће испитивати колоквијум који је усмени као и термине колоквијума.

Структура наставе

Настава из ОСНОВА КЛИНИЧКЕ ПРАКСЕ II – други део је само практична (вежбе), без теоретских предавања и семинара, одвија се током I семестра II године студија. Укупан број часова је 40. Настава се одвија петком по три часа од 09 до 11.15ч у наставним базама катедре Хирургије по унапред утврђеном распореду. Број студената по асистенту или наставнику не сме бити већи од 8 (оптимално 5), а број пацијената по студенту треба да буде 5 непокретних или 10 покретних.

Наставници и сарадници

Настава из предмета ОСНОВИ КЛИНИЧКЕ ПРАКСЕ I у првом семестру прве године студија се одвија у наставним базама катедре хирургије. На свакој наставној бази постоји наставник који је одговоран за наставу из овог предмета. Наставу изводе асистенти и наставници на наставним базама које одреди наставник који је одговоран за овај предмет. Одговорне наставнике за предмет ОСНОВИ КЛИНИЧКЕ ПРАКСЕ I именује катедра Хирургије.

НАСТАВНЕ БАЗЕ И ОДГОВОРНИ НАСТАВНИЦИ ИЗ ПРЕДМЕТА ОСНОВИ КЛИНИЧКЕ ПРАКСЕ I

1. Институт за неурохирургију КЦС – Проф. др Даница Грујичић
2. Институт за дигестивне болести (I хируршка клиника) – Доц. др Србислав Кнежевић
3. Институт за кардиоваскуларне болести (II хируршка клиника) - Проф. др Слободан Цветковић
4. Ендокрина хирургија (II хируршка клиника) – Проф. др Александар Диклић
5. Хирургија Ургентног центра – Проф. др Ана Шијачки
6. Грудна хирургија (Институт за плућне болести) – Асс. др Маја Ерцеговац
7. Институт за ортопедију и трауматологију – Проф. др Александар Лешић
8. Институт за урологију – Проф. др Милан Ђокић
9. КБЦ „Драгиша Мишовић“ – хирургија – Проф. др Драган Радовановић
10. Институт за онкологију и радиологију – хирургија – Проф. др Радан Џодић
11. КБЦ „Божанијска коса“ – хирургија – Проф. др Тома Ранђеловић
12. Институт за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ – Проф. др Ђорђе Радак
13. Институт за ортопедско-хируршке болести „Бањица“ – Проф. др Зоран Благојевић

Уџбеници и остала литература

Практикум са објашњеним вештинама из ОСНОВА КЛИНИЧКЕ ПРАКСЕ II је у изради и биће готов до почетка I семестра школске 2008/2009. године.

Координатор предмета ОСНОВИ КЛИНИЧКЕ ПРАКСЕ II – Проф. др Даница Грујичић

Предмет: ОСНОВИ КЛИНИЧКЕ ПРАКСЕ II

КАРТОН ОБАВЉЕНЕ НАСТАВЕ

Име и презиме студента: _____ Шк. год / Група

<i>Датум вежбе</i>	<i>Датум вежбе</i>	<i>Датум вежбе</i>	<i>Наставник или асистент</i>

ПРОВЕРА ЗНАЊА

ВЕШТИНА	Студент описује или изводи уз помоћ	Оцена (+ или -)
Припрема коже пацијента за различите дијагностичке инвазивне и хирушке процедуре	Изводи самостално	
Употреба антисептичних раствора	Изводи самостално	
Употреба стерилног завојног материјала	Изводи самостално	
Преврћање хирушке ране	Изводи уз помоћ	
Преврћање компликоване ране	Изводи уз помоћ	
Хирушко прање руку	Изводи самостално	
Употреба пеана	Изводи самостално	
Употреба хирушких пинцета	Изводи самостално	
Употреба анатомске пинцете	Изводи самостално	
Употреба иглодржача	Изводи самостално	
Стерилизација хирушких инструмената	Посматра	
Стерилизација завојног материјала и хирушког веша	Посматра	
Навлачење и употреба хирушких стерилних рукавица	Изводи самостално	
Припрема пацијента за хирушку интервенцију	Посматра	
Обичан хирушки шав	Изводи самостално	
Повратни хирушки шав	Изводи уз помоћ	
Обичан хирушки чвор	Изводи самостално	
Двоструки хирушки чвор	Изводи уз помоћ	
Стављање маске за кисеоник	Изводи самостално	
Стављање airway-а код отежаног дисања	Изводи самостално	
Пласирање ендотрахеалног тубуса	Посматра	
Замена каниле код трахеотомисаног пацијента	Посматра	
Постављање назогастричне сонде	Посматра	
Исхрана пацијента преко НГ сонде	Изводи уз помоћ	
Пласирање уринарног катетера код мушкарца	Изводи уз помоћ	
Пласирање уринарног катетера код жене	Изводи уз помоћ	
Испирање бешике	Изводи уз помоћ	
Контрола проходности уринарног катетера	Изводи уз помоћ	
Пласирање интравенске брауниле	Изводи уз помоћ	
Давање интравенских лекова и ињекција	Изводи уз помоћ	
Пласирање централног венског катетера	Посматра	
Лумбална пункција	Посматра	
Намештање и припрема пацијента за лумбалну пункцију	Изводи уз помоћ	
Плеурална пункција	Посматра	
Намештање и припрема пацијента за плеуралну пункцију	Изводи уз помоћ	
Абдоминална пункција	Посматра	
Намештање и припрема пацијента за абдоминалну пункцију	Изводи уз помоћ	
Пункција мокраћне бешике	Посматра	
Намештање и припрема пацијента за пункцију мокраћне бешике	Изводи уз помоћ	

Одговорни наставник

(факсимил)
потпис

